

AUSTRÁLIE: OSTROV STABILITY

PROČ JE PRO EU TAK ŽÁDOUCÍ?

V SOUČASNÉM NEČITELNÉM SVĚTĚ SE MNOHONÁRODNOSTNÍ AUSTRÁLIE JEVÍ JAKO OSTRŮVEK STABILITY. NAVZDORY VELKÉ VZDÁLENOSTI OD OSTATNÍCH KONTINENTŮ PŘITAHUJE JAK CHUDÉ ILEGÁLNÍ IMIGRANTY, TAK MLADÉ LIDI Z VYSPĚLÝCH ZEMÍ I MAJETNÉ ASIJCĚ A EVROPANY. ČÍM JE PRO NĚ AUSTRÁLIE TAK ATRAKTIVNÍ A JAK VIDÍ JEJÍ KAŽDODENNÍ REALITU ALICE FIBIGROVÁ, ŘEDITELKA KANCELÁŘE CZECHTRADE V SYDNEY PRO AUSTRÁLII A NOVÝ ZÉLAND?

Mgr. Alice Fibigrová, MBA,
je ředitelka kanceláře
CzechTrade v Sydney pro
Austrálii a Nový Zéland

Australský premiér Scott Morrison byl za svého působení jako ministr pro přistěhovalectví a ochranu hranic ve vládě Tonyho Abbotta kritizován ochránci lidských práv za restriktivní přistěhovalickou politiku. Jak jeho opatření chápat, když Austrálie je vlastně zemí přistěhovalců?

V 70. letech 20. století vláda zrušila politiku „bílé Austrálie“, která preferovala imigranty z Evropy, a od té doby roste počet přistěhovalců z Asie, kteří dnes tvoří 12% obyvatel země. Austrálie preferuje přistěhovalce vzdělané, kteří mohou být prospěšní hlavně v oblastech vědy, výzkumu a v ekonomice. Větší šanci uspět mají také žadatelé o povolení k pobytu ovládající profese, které na trhu chybějí, a spíše mladí lidé. Nezbytnou podmínkou pro všechny je čistý trestní rejstřík. Třetina Australanů se narodila v zahraničí a země ročně přijme zhruba dvě stě tisíc migrantů.

V metropolitní oblasti Sydney žije 4,5 milionu lidí

Úřady pečlivě sledují, jak cizinci dodržují místní zákony a nařízení. Například mají dobře nastavená preventivní opatření vůči potenciálním neplatičům. Třeba zřizovatel odběrního místa pro elektrickou energii musí předložit distributorovi svou kreditní kartu, z níž mu dodavatel automaticky strhne fakturovaný obnos. Z dat o cizinci si instituce postupně skládají jeho komplexní identitu a dokáží předcházet potenciálním problémům s platební morálkou.

BRITOVÉ UTÍKAJÍ PŘED BREXITEM

Co napovídají současné trendy v migrační struktuře?

V souvislosti s brexitem přibývá žadatelů o povolení k pobytu v Velké Británii a patrně je i zvýšení počtu zájemců z řad obyvatel Hongkongu. V zemi žije asi milionová, stále aktivnější čínská menšina.

Co obyvatelé z jiných konců planety tolik láká na kontinentu, odkud je všude do světa daleko?

Kromě velmi výkonného hospodářství, nízkého zadlužení a vysoké průměrné životní úrovně také politická a sociální stabilita. Čtrnáctá nejsilnější ekonomika po dlouhých 27 let víceméně neprošla hlubší krizí. Když se na přelomu minulého a tohoto desetiletí Spojené státy a Evropa zmítaly v turbulencích a nejistotě, zůstávala Austrálie jedním z mála ostrůvků stability. Jeden z hlavních faktorů představovala skutečnost, že značnou část jejího exportu tvoří takové komodity jako železná ruda, uhlí a zemní plyn, ale i řada dalších nerostných surovin. Ty směřují především na rozvíjející se trhy, jež byly minulou krizí zasaženy jen minimálně a zprostředkovaně. Není

proto divu, že největším obchodním partnerem Austrálie je Čína.

V OBCHODU S EU PŘETRVÁVÁ NEPOMĚR

Zatímco vyjednávání dohody o volném obchodu mezi EU a Novým Zélandem (FTA) proběhla relativně hladce a dokument má vstoupit napřesrok v platnost, obdobné rozhovory s Austrálií poněkud vážnou. Proč?

Spory pramení zejména z ochranné politiky EU, který ztěžuje zámořské zemi, pro niž představují zemědělské výrobky klíčový vývozní artikl, přístup na evropský trh. S tím souvisí také rostoucí obchodní deficit Austrálie s EU. Austrálie zůstává pro EU spíše méně významným protějškem, kdežto Unie je pro tuto zemi druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem a důležitým zdrojem přímých zahraničních investic a technologií.

Jak si vůči Austrálii stojí v ukazateli obchodní výměny Česká republika?

Obchodní bilance mezi oběma zeměmi se dlouhodobě vyvíjí ve prospěch ČR. Hodnota vzájemného obratu přesahuje 600 milionů amerických dolarů.

Spektrum perspektivních oborů pro české firmy na australském trhu se za posledních téměř pět let, kdy jsme o nich psali v TRADE NEWS 1/2015, sice příliš nezměnilo, zato přibýly nové. Můžete některé z nich uvést?

Pro Australany a Novozélandany jsou určitě zajímavé nové inovativní technologie. Například nano- nebo biotechnologie, odpadové hospodářství a recyklace,

Ozwater

Mezinárodní veletrh pořádaný každoročně od roku 1993 Australskou vodárenskou asociací (AWA). Za šestadvacet let vzrostla jeho prestiž i návštěvnost. Letos se ho zúčastnilo více než 200 vystavovatelů z různých zemí a v rámci doprovodného programu vystoupilo několik stovek odborníků a podnikatelů z Austrálie a řady dalších států celého světa. Příležitost dostaly i „mladé“ start-upy v rámci programu Young Water Professional.

smart technologie a sofistikované vodohospodářství nebo kompozitní materiály. Pak jsou zde hodně propagované biopotraviny, ekologické čisticí prostředky a BPA free plastové produkty.

Jako jedna z prvních aliancí založených agenturou CzechTrade vznikla v roce 2004 Česká vodárenská aliance, s jejímž působením máte osobní zkušenosti ještě z ČR. Daří se vám uplatnit své poznatky i na australském trhu?

Problémy se zásobováním vodou trápí v posledních letech také Austrálii a české vodárenské firmy nabízejí kvalitní služby a technologie, počínaje hydrogeologickým průzkumem přes projektování a realizaci vodárenských staveb, analýzu, čištění a úpravu vod až po bezodpadové technologie a software na ochranu životního prostředí. Na mezinárodním veletrhu Ozwater 2019 v Melbourne, největší události svého druhu na jižní polokouli, zúročily české firmy své know-how v podobě řady zajímavých kontaktů. ▶▶

Atraktivní budova Opery v Sydney (vlevo) je zařazena na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO

▶ AUSTRALANÉ SE PŘIPRAVUJÍ NA STÁŘÍ VČAS

Jak byste charakterizovala politickou situaci Austrálie?

V zemi již bezmála tři desítky let funguje stabilní liberálně demokratický systém. V něm dominují tři hlavní politické strany, které se v koalících střídají u moci – Australská strana práce, Liberální strana Austrálie a Australská národní strana, respektující dlouhodobou rozvojovou strategii země.

Předpokladem vysoké životní úrovně jsou rovněž dobře fungující zdravotní a důchodové systémy, stav životního prostředí a kvalita potravin. Jsou tyto oblasti života Australanů srovnatelné s podmínkami v Evropské unii?

Nejen srovnatelné, ale v některých ohledech je díky kontinuitě v rozhodování zákonodárných a výkonných orgánů státu předstihují. Patrné je to zejména na modelu důchodového zajištění. Australský důchodový systém patří vedle nizozemského a švédského ke třem nejlepším na světě. Zohledňuje především kritérium přiměřenosti, udržitelnosti a vhodného poměru zásluhovosti a solidarity. Australané v produktivním věku odvádějí deset procent ze svého příjmu do důchodového fondu, což je relativně vysoká částka. Kromě toho jsou zvyklí si celoživotně spořit na důchod formou investic do nemovitostí, pozemků, akcií a soukromých finančních fondů. Většina z nich je tedy na stáří solidně zajištěná. Kvalitní a dostupné

jsou i zdravotnické služby, jak státní, tak privátní. Potraviny jsou sice poměrně drahé, ale trůfám si tvrdit, že kvalitnější než v zemích EU. Podléhají velmi důsledné kontrole a přísnějším normám, než platí na unijním trhu.

Mezi ukazatele, které ovlivňují kvalitu života, patří rovněž doprava. Jakého standardu dosahuje veřejná doprava ve velkých městech, kde se zpravidla pohybují naši podnikatelé, kteří služebně vycestují do Austrálie?

Uvedu to na příkladu Sydney, které znám nejlépe, je první australské město s automatizovaným tranzitním systémem veřejné přepravy. Pro rychlou přepravu slouží metro o délce 36 kilometrů. Má jen jednu linku se třinácti stanicemi, ale v nejbližších letech se počítá s jeho rozšířením. Již nyní se staví dalších osmáct stanic. Běžně využívaná je rovněž přeprava městskými autobusy, která skrývá ve srovnání s veřejnou dopravou v ČR různá překvapení. Autobusy zastavují na znamení, proto je třeba řidiče na výstup a nástup předem upozornit. Systém hromadné dopravy není úplně přehledný a jízdní řády v našem smyslu nejsou k dispozici. Proto je dobré si stáhnout jednu z mnoha aplikací pro chytré telefony, například Tripview anebo Google Maps.

Pokud se chystáte na důležité jednání, kam je třeba dorazit na čas, je nejjistější si v předstihu rezervovat taxi, i když ceny jsou poměrně vysoké. Konkurenci taxikům dělá cenově výhodnější služba Uber. Pro její objednání je však třeba mít

staženou mobilní aplikaci, v níž je nutné si vytvořit účet a zadat své bankovní údaje.

V čem spočívá úspěšný obchod s našimi protinožci?

Australané vás potřebují vidět, nezávazně pohovořit a pozvolna navázat další kontakt. V tom může naše australská pobočka agentury CzechTrade firmě pomoci. Umíme vyhledat a oslovit importéry a distributory, zjistit jejich bonitu, účelně je propojit s českými výrobci. Samozřejmě záleží na produktu nebo technologii, kterou česká firma nabízí. Také zjišťujeme tarifní a netarifní překážky, požadavky na certifikaci. Vždy je potřeba zvolit vhodnou strategii a nepodcenit sílu propagačních materiálů a webu.

V Austrálii žije kolem 35 tisíc českých občanů. Jaké je povědomí Australanů o České republice?

Bohužel velmi chabé. Sem tam ji někdo navštívil, většina Australanů sice slyšela, že je Praha krásné město, ale neví, do které části Evropy ji umístit. Kromě Velké Británie znají také Francii, Německo nebo Polsko, ostatní státy jim však spíše splývají. Je to přirozené, jsme pro ně daleko. Věřím, že k propagaci naší země, která je jednou z největších exportních ekonomik světa v poměru na obyvatele, pomůže i nová značka The Czech Republic: The Country For The Future. ■

S ALICÍ FIBIGROVOU SE SETKALA VĚRA VORTELOVÁ
FOTO: ARCHIV A. FIBIGROVÉ A SHUTTERSTOCK

Kola už dokážeme namazat i protinožcům.
Zdeněk Nacházel, NACHÁZEL

VELKÝ ÚSPĚCH NEMUSÍ BÝT VÝSADOU JEN TĚCH NEJVĚTŠÍCH

Agentura CzechTrade pomáhá při vstupu na zahraniční trhy nejen velkým českým exportérům, ale její služby v oblasti exportu jsou snadno dostupné také *malým a středním firmám*, aby i ony mohly v cizině uspět.

• **Poradenské a informační služby** • **Individuální služby** • **Obchodní příležitosti** • **Exportní vzdělávání** •

